

Oslo/Buskerud 17.01. 2025

Til: Sør-Øst Politidistrikt,

post.sor-ost@politiet.no

Kopi: Økokrim

post.okokrim@politiet.no

ANMELDELSE AV BRUDD PÅ NATURMANGFOLD-LOVENS §§ 6 og 15, 2. ledd

Ved Trengenvegen sør for Skollenborg i Kongsberg (se vedlagt kart, vedlegg 1) er det høsten 2024 gjennomført hogst i leveområdet til to trua arter; marisko (*Cypripedium calceolus*) og silurslørsopp (*Cortinarius dalecarlicus*). Marisko er fredet og rødlistet (VU) i Norge og er også på den europeiske rødlista som nær truet. Silurslørsopp er sterkt truet (EN), og Norge har et internasjonalt ansvar for denne arten. Norge har også et internasjonalt ansvar for arten glattstorpigg (*Sarcodon leucopus*) som er nær truet på rødlisten, og som det var flere funn av i hogststeigen, se vedlegg 2 for flatehogstområde og funnsted av arter.

(Rødlistestatus: Se <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/13477>, <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/10248> og <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/15498>.)

Flatehogst er blant de største truslene mot marisko (se Artsdatabanken), og er også en hovedtrussel mot silurslørsopp og glattstorpigg. Hogsten er utført som en frøtrestillingshogst, en form for flatehogst der det settes igjen et mindre antall furuer for frøspredning, og området er delt i to med noe gjensatt skog langs bekken som renner vest-nordvestover fra Telefonmyra. *Imidlertid er to av tre forekomster av marisko og forekomsten av silurslørsopp ødelagt av hogst.*

Naturvernforbundet anser at hogsten er utført i strid med Naturmangfoldlovens § 6 og § 15, 2. ledd, jfr skogbrukslovens § 4, 1. ledd og forskrift om bærekraftig skogbruk §5, 1.ledd, og Norsk PEFC Skogstandard, og anmelder derfor skogeieren Anund Aas (gbnr 3303, 60/2), samt sertifisert virksomhet Viken Skog SA for brudd på på nml § 15, 2. ledd, eventuelt også brudd på sl § 4, 1 ledd. Hogsten ansees også som klart i strid med nml § 6. Naturvernforbundet anser planleggingen og gjennomføringen av hogsten som en grov overtredelse av nml §§ 6 og 15-2 og ber om at det reageres kraftig på slik miljøkriminalitet jfr. nml § 75, 2. ledd.

Hogstselskap og skogeier skal sjekke offentlig databaser før hogst og skulle dermed være kjent med forekomstene av marisko, som er dokumentert i Naturbase fra 2. juni 2024. Det er uvisst om hogsten ble igangsatt før eller etter forekomsten av silurslørsopp var lagt ut på Naturbase (16.9.2024). Tre funn av den fredete arten marisko i området skulle uansett tilsi en grundig undersøkelse av naturverdiene

og sikring av lokalitetene til marisko. I tillegg pålegger skogsertifiseringen en vurdering av behovet for opprettelse av nøkkelbiotoper ved bl.a. forekomst av trua arter. Hogsten i denne saken er foretatt høsten 2024. Området ble befart av biologer 28. august og da var skogen intakt. Naturvernforbundet legger til grunn at planlegging av hogsten i alle fall ikke har fanget opp de kjente forekomstene av marisko.

Hogst av kjente funn av trua arter mener vi er klart brudd på Nml § 6 aktsomhetsplikten. Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i § 4 og 5.

Nml § 15, 2. ledd gir tillatelse til høsting og annen bruk av viltlevende planter og sopp så langt det ikke truer overlevelsen av den aktuelle bestanden. Hogsten her utgjør en åpenbar trussel mot den eksisterende bestanden av marisko og silurslørsopp.

Sl § 4, 1 ledd pålegger skogeieren å sørge for at alle tiltak i skogen blir gjennomførte i samsvar med lov og forskrift, og videre skal hen ha oversikt over miljøverdiene i egen skog og ta hensyn til dem ved gjennomføring av alle tiltak i skogen.

Bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd pålegger skogeieren å sørge for at verdiene i viktige livsmiljøer blir tatt vare på i samsvar med retningslinjene i Norsk PEFC Skogstandard.

Ifølge Artsdatabanken har arter vurdert til kategorien sårbare (VU), sterkt truet (EN) eller kritisk truet (CR) på rødlista, høy til ekstremt høy risiko for å dø ut fra Norge hvis de rådende forholdene vedvarer. For de aktuelle artene er skogsdrift og gjengroing oppgitt som viktige trusler. Fortsatt hogst i leveområdene bidrar til at "forholdene vedvarer".

Ifølge Artsdatabanken er marisko forsvunnet som følge av nedbygging og skogsdrift på mange lokaliteter. I perioden 1960-2020 har arten hatt en beregnet nedgang på 34%. Hadde skogeier og Viken Skog SA fulgt lovverket og reglene i Norsk PEFC Skogstandard, kunne forekomstene vært sikret

Selv om det etter skogbruksloven er skogeier som er ansvarlig for å ta hensyn til miljøverdiene, velger vi i tillegg også å anmelde Viken Skog SA, da det er dette firmaet som har planlagt og forestått hogsten (bekreftet av selskapet). Slik skogsdrift planlegges og utføres i dag, er det i stor grad tømmerkjøper/driftsselskap som forestår planlegging og drift på vegne av skogeier.

Vi stiller til disposisjon både for mer utfyllende opplysninger og ved eventuell befaring i området.

Med vennlig hilsen
NATURVERNFORBUNDET

Truls Gulowsen
leder

Martin Lindal (sign)
fylkesleder Buskerud

Vedlegg:

Vedlegg 1. Kart. Hogs lokalitet med trua og freda arter 2025. Ved Trengenvegen, sør for Skollenborg i Buskerud. Oversiktskartet viser lokalitetens plassering med en rød prikk.

Vedlegg 2. Artsplott Anmeldelse hogst 2025.

I detaljkartet er svart skravur selve hogstfeltet. Brune kryss er nær trua arter, sirkler er trua arter. En gul prikk i øst innenfor hogsten er funnsted for silurslørsopp. To blå sirkler rett sørvest for denne er de hogde forekomstene av den freda orkideen marisko. (Det er også en registrert mariskoforekomst rett utenfor hogstflata i samme område).